

[Poul Dam.]

og det er selvfølgelig mere bekymrende, fordi de ikke har vidst, hvad de gjorde.

Men det reelle er jo, at disse aldersgrænser ikke respekteres i praksis. De anerkendes ikke som rimelige af befolkningen. Befolkningen accepterer ikke formynderiet. Jeg synes ikke, det er rigtigt at ignorere denne indstilling hos befolkningen. Og så kan man jo sige, at det noksom bekendte fænomen med „De vilde engle“, hvor disse regler om, at man kan fremvise film uden censur, når bare det er lukkede forestillinger, viser noget om, at censurens værdi er højst illusorisk. Der er utvivlsomt mængder af 12-16 årige, der har set denne film, som man, hvis den var blevet godkendt til biografvisning, ville have forbudt for unge under 16 år.

Der er et alment problem i samfundet om massemediernes påvirkningskraft, men det går langt videre end spørgsmålet om film. Og det er ikke censur, det er undervisning og oplysning, der er vejen frem. Der har været drøftet filmkundskab i 20 år eller mere, og vi må virkelig have gjort noget mere netop på dette felt. Kun på den måde kan der ske noget. Jeg synes, at justitsministeren bør befries på dette område, som jo efter udsagn fra forskellige justitsministre er overordentlig betyngende, og folketinget må lægge ansvaret for børns og unges forhold til filmen hen, hvor det hører hjemme: hos undervisningsministeren og kulturministeren.

Med denne grundindstilling behøver jeg jo altså ikke at snakke om lovforslagets detaljer, men jeg vil dog blot sige, at en censur for mig ikke bliver mere acceptabel, fordi den udøves af pædagoger eller psykologer — måske tværtimod. I hvert fald kan man da henvise til, at den, der længst af alle har været filmcensur her i landet, en mand, der hed Nicolaisen, der var censor fra 1913-39, netop var pædagog, og han blev ikke kritiseret mindre end alle andre. Filmcensuren har været kritiseret ustandselig og med god grund, og hvis jeg må slutte med et citat, så vil jeg gerne bruge et citat fra omkring 1915, hvor biograffolkene har forsvaret sig mod censurtilhængerne på følgende måde:

„Vi må indrømme, at før biografteatrene kom til, var verden befolket af gode og rare mennesker, der lignede engle mere end noget andet. Men hvorledes var da

syndefaldet muligt? Der må altså have været et hemmeligt biografteater et eller andet sted i paradiset have. Og den kedelige historie med Kain! I hvilken biograf lærte Kain, hvordan han skulle slå sin broder ihjel? Og hvem bærer ansvaret for den film, som fik Potifars hustru til at forlade den rette vej og vifte med bændlerne? Og hvor i alverden — og hvilken censor havde dog ladet sligt komme frem på den hvide dug — lærte Samson at besøge det berygtede hus, hvor han traf Dalila? Dette er ikke til at svare på og næsten forargeligt at spørge om, men én ting ved man da heldigvis, og det er, at Nero så Roms brand på film, før han fik den idé at sætte ild på byen.“

Formanden: Må jeg minde om forretningsordenens § 27, hvor det om citater hedder:

„Ligeledes skal det tydeligt tilkendes gives, hvorfra citatet er hentet, og hvor det er at finde i det pågældende skrift.“*)

Kjær Rasmussen: Det er naturligvis let at forklare, at lov om filmcensur hidtil har beroet hos justitsministeren, men det er vel et spørgsmål, om ikke loven rettelig burde bero hos kulturministeren ud fra den betragtning, at vi jo netop her er inde på det kulturelle område og ikke på det juridisk-politimæssige. Måske var det en overvejelse værd at lade kulturministeren genfremsætte lovforslaget til efteråret.

De fleste af partierne herinde er vel i noget af et dilemma med hensyn til dette forslag, og det er jo sådan set også kommet frem her under ordførertalerne. Principielt ønsker vi censuren afskaffet, men der er unægtelig tendens i dele af filmproduktionen, som nok kan forurolige.

I den forbindelse må vi jo nok erkende, at når voksencensuren afskaffes, så vil vore biografteatre blive oversvømmet af endnu flere og endnu styggere film fra det amerikanske voldssamfunds hverdag. Vi vil blive præsenteret for endnu flere glorificerede råheder om yankeernes heroiske indsats i f. eks. Vietnam, og spørgsmålet er jo, om et land, der kalder sig en kulturnation, skal ud-sætte sig for, hvad skidt og gødning uden-

*) Efter talerens senere oplysning er citatet fra bogen „Den stumme scene“ af Gunnar Sandfeld.